

Dreiging van tuchtklacht lijdzaam aanvaarden

Een accountant mag niet dreigen met een claim als zijn opponent dreigt een tuchtklacht in te dienen. Bij het overmaken van bedragen naar het buitenland moet een accountant beter opletten dan een willekeurige burger.

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Zaaknummers:	18/1294	
Datum uitspraak:	18 juni 2019	
Oordeel:	hoger beroep ongegrond / klacht deels gegrond	→
Maatregel:	waarschuwing	
Status:	definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:CBB:2019:238	

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Een registeraccountant is als penningmeester bevoegd om betalingen te doen namens een stichting die kamermuziekconcerten organiseert. In april 2017 krijgt hij per e-mail het verzoek met spoed een bedrag over te maken naar een buitenlandse rekening. De mail staat op naam van de voorzitter. De accountant maakt 9500 euro over. Als hem kort daarna per e-mail wordt gevraagd of de betaling is gelukt en of hij nog een betaling kan doen, schrikt de accountant wakker en doet aangifte van oplichting/fraude.

Tegen de rechercheur zegt hij dat de stichting nooit geld overmaakt naar het desbetreffende buitenland. Maar omdat de voorzitter op vakantie was in een ander buitenland, vond de accountant "het niet heel erg vreemd". De accountant vermoedde dat de voorzitter het bedrag nodig had om privéredenen en dit later zou terugstorten.

Nadat de accountant het bedrag had overgemaakt, viel hem – aldus de aangifte – op dat het e-mailadres vanwaar het verzoek was verstuurd niet het normale e-mailadres van de voorzitter was. Hij belde de voorzitter, die hem vertelde dat hij geen mails had verzonden, laat staan had gevraagd om geld over te maken. De bank kon de betaling toen niet meer stopzetten.

Op verzoek van de accountant zou de bank het bedrag proberen te parkeren zodra dit het land binnenkwam. De accountant vermoedde dat de stichting gehackt was en zocht contact met zijn internetprovider. Die vertelde hem dat de stichting het slachtoffer was geworden van 'spoofing', ofwel: het gebruik van frauduleuze e-mailadressen.

Namens het bestuur stelt de voorzitter de accountant aansprakelijk voor de overboeking. Want: "In onze stichting is het altijd de goede gewoonte geweest dat aan betalingen ofwel een bestuursbesluit ofwel een geaccordeerde factuur ten grondslag ligt. Daar was in dit geval geen sprake van. De hoogte van het bedrag € 9.500, is extraordinair." Want normaal gesproken betaalt de stichting nooit meer dan "enkele honderden euro's".

De voorzitter vindt dat de accountant beter had moeten opletten. "Alle lichten hadden bij jou op rood moeten springen toen betaling van dat bedrag werd gevraagd. Het is bij uitstek de rol van de penningmeester om daarop te letten. Jij bent niet ondeskundig of onbevoegd in financiële zaken. In tegendeel, je bent opgeleid als registeraccountant en hebt een langdurige ervaring als controller. Het is jouw taak als penningmeester om de financiële gang van zaken te bewaken." Bovendien: als het betalingsverzoek wél van de voorzitter was gekomen, had hij als penningmeester de factuur of het bestuursbesluit moeten opvragen en/of medebestuurders moeten raadplegen. "Al deze dingen heb je nagelaten."

Als de advocaat van de stichting aankondigt een klacht tegen de accountant in te dienen bij de Accountantskamer, wijst zijn rechtsbijstandsverzekeraar erop dat de accountant:

- zijn functie als penningmeester onbezoldigd heeft verricht en niet in de hoedanigheid van accountant;
- de stichting aansprakelijk stelt voor de eventuele schade die hij lijdt door het indienen van de klacht.

De stichting dient de klacht gewoon in en de Accountantskamer verklaart die klacht deels gegrond en legt een waarschuwing op. De accountant heeft het bedrag te lichtvaardig overgemaakt en had op zijn minst vooraf telefonisch contact moeten opnemen met de voorzitter, die overigens in een ander land was dan waar het bedrag heen ging.

Dreigen met een claim als er een tuchtklacht wordt aangekondigd, druist in tegen het belang van een goede uitoefening van het accountantsberoep.

De accountant gaat in hoger beroep.

Beroepsgronden

De Accountantskamer heeft ten onrechte:

1. de klacht ontvankelijk verklaard, omdat het uitoefenen van werkzaamheden als penningmeester niet valt onder “ten aanzien van de uitoefening van zijn beroep”;
2. gezegd dat hij laakbaar heeft gehandeld door de stichting te vragen om af te zien van het indienen van een tuchtklacht.

Oordeel

Het hoger beroep is ongegrond.

Ad 1 Professioneel handelen

De accountant wijst op een uitspraak uit 2012 waarin het college zegt dat je privé mag miskleunen en voert aan dat het doen van overboekingen niet kan worden aangemerkt als een professionele dienst. Het vergt ook geen bijzondere vakbekwaamheid, want iedereen kan immers een overboeking doen. En iedereen kan het slachtoffer worden van oplichting.

Het college zegt dat sinds 1 januari 2013 de werkingssfeer van het tuchtrecht is verruimd. Behalve beroepsmatige gedragingen vallen ook andere gedragingen eronder, mits die “te allen tijde van invloed zijn op de uitoefening van het beroep” (Zie bladzijde 27 en 28 van deze Kamerstukken). In van artikel 42 lid 1 van de Wab staat dat de accountant “ten aanzien van de uitoefening van zijn beroep” is onderworpen aan tuchtrechtspraak.

De Accountantskamer heeft terecht gezegd dat de penningmeester bij de gewraakte gedragingen beroepsmatig handelde. Het overboeken van gelden van de bankrekening van een rechtspersoon ligt op het vlak van de activiteiten die een accountant over het algemeen verricht. Daarbij komt dat de stichting de accountant juist vanwege zijn bijzondere competenties als accountant heeft aangesteld als penningmeester. De penningmeester handelde dus niet als een willekeurig persoon die die functie zou kunnen verrichten. De uitspraak uit 2012 is niet relevant, want van vóór 1 januari 2013, toen de Wet RA nog gold en de werkingssfeer van het tuchtrecht nog beperkter was.

Ad 2 Dreigement

Het college gaat ervan uit dat een accountant zich in het belang van een goede uitoefening van het accountantsberoep toetsbaar moet opstellen. De gewraakte passage in de brief zal in het algemeen kunnen worden ervaren als een drempel voor het indienen van een tuchtklacht. Op de zitting heeft de accountant bevestigd dat hij heeft ingestemd met de desbetreffende passage. Hij heeft zich dus niet toetsbaar opgesteld en daarmee tuchtrechtelijk verwijtbaar gehandeld.

Maatregel

Waarschuwing.

Annotatie Lex van Almelo

Het komt nogal eens voor dat tegenstrevers elkaar bestoken met juridische wapens. In dit geval was de tegenstrever van de accountant het bestuur, waarvan hij als penningmeester deel uitmaakte. Het bestuur vond het zo onprofessioneel dat hij zich als accountant had laten oplichten, dat hij zich niet aan het betaalprotocol had gehouden en dat hij niet had opgelet, voordat hij 9500 euro overmaakte naar het buitenland dat het een tuchtklacht aankondigde. De accountant haalde vervolgens ook zijn bladblazer uit de schuur en blies hard terug: als je klaagt, stel ik je aansprakelijk voor de schade! Voor een accountant is zo'n dreigement uit den boze, omdat hij/zij zich toetsbaar moet opstellen.

Dat de gewezen penningmeester het bestuur inderdaad aansprakelijk heeft gesteld, lijkt onwaarschijnlijk. Ook in hoger beroep is immers vastgesteld dat hij een forse steek heeft laten vallen. Dus als er iemand de ander aansprakelijk kan stellen, is het de stichting wel in plaats van de accountant.

De accountant vindt dat zijn handelen als onbezoldigd penningmeester niet valt onder het tuchtrecht en baseert zich hiervoor op een uitspraak uit 2012. Maar sinds 1 januari 2013 is met de invoering van de Wab ook het bereik van het tuchtrecht uitgebreid. Niet alleen beroepsmatige maar ook andere gedragingen vallen eronder, mits die “te allen tijde van invloed zijn op de uitoefening van het beroep”, zei het college zes jaar geleden al. De gedragingen zijn in dit geval volgens het college zeker van invloed op de uitoefening van het beroep. Geld overmaken is een gebruikelijke activiteit voor een accountant. Bovendien had de stichting juist voor een accountant als penningmeester gekozen vanwege de

professionele kennis en ervaring.

Deel dit artikel

f in